

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/196/2013
Identifikačné číslo spisu:	3012200047
Dátum vydania rozhodnutia:	12.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:3012200047.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v právnej veci žalobkyne: C., bytom T., bez právneho zastúpenia, proti žalovanému : Okresný úrad Prievidza (pôv. Obvodný pozemkový úrad Prievidza) so sídlom Medzibriežková č. 2, 971 73 Prievidza, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27. júna 2013 č.k. 12Sp/2/2012-88, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27. júna 2013 č.k. 12Sp/2/2012-88 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. V zmysle § 9 ods. 1 v spojení s § 8 písm. c) zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou odo dňa 1. októbra 2013 obvodné úrady zriadené podľa predpisov účinných do 30. septembra 2013 sú okresné úrady podľa tohto zákona a podľa ods. 3 citovaného ustanovenia Pôsobnosť obvodného úradu životného prostredia, obvodného pozemkového úradu, obvodného lesného úradu, obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie a správy katastra ustanovená osobitnými predpismi prechádza na okresný úrad.

Na základe nižšie citovaných zákonných ustanovení má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Obvodného pozemkového úradu Prievidza ako pôvodného odporcu nastúpil z titulu zákonných zmien Okresný úrad Prievidza. Uvedená právna zmena sa premietla nielen v zákone č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších zákonov (ďalej na účely rozsudku tiež „zák. č. 229/1991 Zb.“) tak, zákonodarca slová „obvodný pozemkový úrad“, resp. „pozemkový úrad“ vo všetkých tvaroch v celom texte zákona nahradil slovami „okresný úrad“ v príslušnom tvare, ale aj v zákone č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, okresných úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších právnych predpisov najmä prostredníctvom novelizovaného znenia ustanovenia § 5 (Orgány štátnej správy v oblasti pozemkových úprav a ochrany

poľnohospodárskej pôdy sú Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky, okresné úrady v sídle kraja a okresné úrady.)

Preto bude s týmto právnym nástupcom Najvyšší súd Slovenskej republiky ďalej konať na strane odporcu. Pod všeobecným označením odporca je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka, vrátane aj výrokovej časti súdneho rozhodnutia pri identifikácii napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 9 ods. 12 zákona č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, právoplatne neskončené obvodným úradom životného prostredia, obvodným pozemkovým úradom, obvodným lesným úradom, obvodným úradom pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, správou katastra a Obvodným úradom Štúrovo do 30. septembra 2013, dokončí okresný úrad, v ktorého územnom obvode mali sídlo obvodný úrad životného prostredia, obvodný pozemkový úrad, obvodný lesný úrad, obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, správa katastra a Obvodný úrad Štúrovo.

2. Rozhodnutím č. OPU-101-2011/2554/939-C z 22.11.2011 (č.l. 6) odporca ako príslušný prvostupňový správny orgán podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom, v znení neskorších predpisov (ďalej na účely súdneho rozhodnutia len „zák. č. 503/2003 Z.z.“) rozhodol v zmysle § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení (správny poriadok) o tom, že navrhovateľka ako oprávnená osoba spĺňa podmienky zák. č. 503/2003 Z.z. a na základe právnych záverov vyslovených v odôvodnení jej priznal právo na náhradu za pozemky dotknuté reštitučným konaním.

3. Uvedené rozhodnutie v zmysle rozdeľovníka uvedeného v závere rozhodnutia doručil 3 subjektom, medzi ktorými bola nielen navrhovateľka (číslo 1/), ale na nasledujúcich pozíciách aj iné osoby:

2/ pani J. a tiež

3/ Slovenský pozemkový fond Bratislava, Regionálny odbor Prievidza, Mariánska 6, 971 01 Prievidza

II.

Konanie na prvostupňovom súde

4. Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka (ako pôvodná účastníčka 1/ reštitučného konania) prostredníctvom odporcu na Krajský súd v Trenčíne opravný prostriedok z 30.12.2011 (č.l. 12).

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie a postup, ktorý mu predchádzal, v rozsahu dôvodov odvolania a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so zákonom, a preto ho a podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ho potvrdil.

6. Po citácii viacerých zákonných ustanovení zrekapituloval skutkové zistenia správneho orgánu, ktoré si osvojil. Najmä zdôraznil to, že po vyvlastnení výmery 125 m² bývalý ONV v Prievidzi, finančný odbor rozhodnutím č. fin. 99/312-464/1965 z 21.09.1965 pridelil N. a jeho manželke pozemok parc.č. 303/3 do osobného užívania na výstavbu hygienických zariadení pri dome.

7. S konštatovaním, že súd preskúmava rozhodnutie v rozsahu dôvodov odvolania po vyjadrení oprávnenej osoby, krajský súd napadnuté rozhodnutie ako zákonné potvrdil.

III.

8. Prostredníctvom súdneho odvolania z 25.08.2013 (č.l. 92) navrhovateľka vyslovila nesúhlas so závermi odporcu.

Najmä namietala, že správny orgán rozhodol na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu,

pričom sa nezaoberal dostatočne procesom vyvlastnenia častí plôch na dotknutých parcelách o výmerách 125 m² a 40 m².

9. Navyše navrhovateľka poukázala na tú skutočnosť, že rozpory pretrvávajú aj pri identifikácii plochy parc.č. 303/3, ktorej výmera 125 m² bola vyvlastňovaná rozhodnutím č. Výst. 3016/65 dňa 23.06.1965.

10. Záverom pomerne rozsiahleho odvolania, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky nebude, vzhľadom na nižšie uvedené zrušovacie dôvody (najmä objasnené v bode 19.), celkom analyzovať, navrhovala priznať náhradu trov konania, čo najrýchlejšie prejednať a rozhodnúť túto vec, prípadne predmetnú vec vrátiť späť odporcovi na ďalšie konanie.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 v spojení s § 214 ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

12. Z pripojeného administratívneho spisu pre Najvyšší súd vyplýva, že správne orgány konali v správnom konaní okrem navrhovateľky aj s vyššie uvedenými (viď bod č. 3) účastníkmi: pani J., O. a tiež Slovenský pozemkový fond Bratislava, Regionálny odbor Prievidza, Mariánska č. 6, 971 01 Prievidza.

Podľa § 250m ods. 3 O.s.p. účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

13. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa v danej veci nepostupoval v intenciách citovaného zákonného ustanovenia, pretože z administratívneho spisu žalovaného jednoznačne vyplýva skutočnosť, že hoci odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu odporcu podala len navrhovateľka, účastníkmi správneho konania boli aj ďalšie subjekty, tak ako to vyplýva z administratívneho spisu a hoci tieto osoby prvostupňové rozhodnutie nenapadli odvolaním a ani sa nedomáhali prieskumu správnych rozhodnutí súdnym návrhom, boli jednoznačne účastníkmi správneho konania (viď definícia účasti v zmysle § 14 Správneho poriadku).

14. Krajský súd sa mal preto v rámci svojej rozhodovacej činnosti skúmaním procesným podmienok pre možnosť ďalšieho konania, medzi ktoré nepochybne patrí aj ustálenie okruhu účastníkov (s ktorými správne orgány konali a ktorým aj doručovali preskúmané rozhodnutia)zaoberať, pričom mal ďalej postupovať v intenciách vyššie citovaného zákonného ustanovenia.

15. Na základe teleologického výkladu ustanovenia § 250m ods. 3 O.s.p. je nepochybné, že vôľou zákonodarcu bolo v preskúmovacom súdnom konaní podľa Tretej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zabezpečiť minimálny stupeň procesnej ochrany účastníkom správneho konania tak, že s týmito účastníkmi bude konať kontinuálne aj v súdnom prieskume aj bez ich procesnej iniciatívy. Na uvedený záver nemá žiadny vplyv možný výsledok súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia, t.j. či by ich práva a povinnosti mohli byť zmenou či zrušením napadnutého správneho rozhodnutia dotknuté.

16. Pokiaľ krajský súd nekonal so všetkými účastníkmi konania, svojím postupom odňal právo na súdny proces tým účastníkom, ktorí nimi boli aj v správnom konaní a ktorým právo byť účastníkom

preskúvacieho konania zaručuje zákon v § 250 ods. 1 O.s.p., a teda im odňal možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Je iba vecou týchto účastníkov, či pridelené právo aktívne využijú na prezentovanie svojich právnych postojov a podnetov alebo sa uspokojia iba s pasívne prijímanými informáciami o priebehu súdneho prieskumu.

17. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

18. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 221 O.s.p. z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

19. Odvolací súd sa vzhľadom na procesné pochybenie súdu prvého stupňa vecou samou v medziach vznesených odvolacích dôvodov nezaoberal. Povinnosťou súdu prvého stupňa bude preto konať s riadne vymedzeným okruhom účastníkov v zmysle ustanovenia § 250m ods. 3 O.s.p. a po rozhodnutí vo veci samej im doručiť svoje súdne rozhodnutie.

20. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

21. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalovaného Najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).